

איגרת נירים

שאיפה למצוינות

"כל הרישומים הפליליים נמחקו, הדרך לימ"ס פתוחה בפניך כשווה בין שווים"

שרות משמעותי בסירת גולני ובחווה השומר. אנו מקווים שאמון זה שניתן בך ועולה גם מתוך ההמלצות הרבות מגורמים משמעותיים יפתח בפניך את המשך הדרך לחיים ערכיים של אזרחות טובה ותרומה לכלל. עלה והצלח ושתתחדש עליך שנה טובה ומבורכת."

אמר עו"ד רבינוביץ סני"צ, ראש מדור מידע פלילי במשטרה, לבוגר נירים נתנאל (נתי) ווהב בשיחת הטלפון מרגשת בערב ראש השנה. זה היה שיאו של מסע אמיץ, חסר פשרות ומעורר השראה מהתח"תית אל לב ליבו של הקונצנזוס. מספסל הנאשמים אל שרות בי"חידה המובחרת של המשטרה.

"אני מוצא לנכון לציין בפניך כי ביטול אישומים בעבירות בהן מדובר ובהיקף כזה הוא חריג ביותר" כתב סני"צ רבינוביץ במכתב הרשמי. "העובדה שאתה זוכה לביטול שכזה באה להביע את ההערכה הרבה שיש לנו לשינוי המהותי שעשית בחייך, במאמצים רבים ועם מוטיבציה רבה לתרום לחברה ולשרת

הוא נתייתם מהוריו בגיל צעיר, נדד בין מעונות ומוסדות, ופרק את כאבו באירועים של אלימות וונדליזם. נתי הסתבך עם החוק והחל להתדרדר במהירות במורד החלקלק אל סוף ידוע מראש. ואז פנה לכיוון השני. באחד ההוסטלים בו שהה התקיימה

לחץ להמשך הכתבה

הלילה, א' יצא גיבור

אבל מחר יש עוד לילה. ובשכונות, כל יום, צריך לבחור מחדש.

שמונה בערב. שני מדריכים יוצאים להסתובב בשכונה. ליד דלת המועדון מחכה להם א' בן 15. רזה ושרירי. יושב על הגדר, הרגליים שלוחות קדימה, הכתפיים שמוטות. המבט - נעוץ עמוק בקרקע. הוא לא אומר מילה, קם ומצט"ף אליהם. הם מחייכים אחד אל השני. שמחה. רגע קטן, ניצחון גדול. הבוקר, ביקרו בביתו של א'. ניסו להעיר אותו כדי שילך לבית ספר. לשווא. יום קודם חטף מכות רצח מכמה 'חברים' בשכונה. כבר כמה חודשים שא' חניך 'נירים שכונות', לא מצט"ף אליהם בלילה לפריצות. בחבורה לא מוכנים לזנות עליו בקלות. צריכים אותו. ספורטאי מצטיין, לאף אחד מהם אין את כשרון הטיפוס החתולי שלו. בהתחלה שתק, בסוף סיפר להם. "בוא איתנו הערב לסיבוב בשכונה", אמרו המדריכים לפני שהלכו, יראו אותך עם נירים, יבינו

סופית שאתה מחוץ לעסק". א' לא ענה. המדריכה שלו לא ויתרה. בצהריים באה שוב. בבית בקושי יש ריהוט, האימא עובדת 12 שעות ביום בשביל גרושים במפעל הקרוב, מנסה לפרנס. האבא? מי רואה אותו בכלל. יותר טוב שלא יראו. התאמות, בנות 14, אוספות את האח הקטן בדרך חזרה מבי"ס. אימא ביקשה שלא יאכילו אותו שוב לחם עם שוקו ליד הצהריים. אז מה כן? הן מחפשות. מוצאות קופסת תירס שא' הביא מהמסע האחרון של נירים ובמקרה יש נס - חבילת נקניקיות שהשכנה הביאה אתמול. האחות הגדולה בת 17 היא היחידה במשפחה שיש לה בגדים יפים. ילדה יפה. יפיפה.

הפוסר השכונתי אמר שהיא נסיכה וקנה לה בגדים. רק שתעביר בשבילו שקיות עם כדורים לחברה בבית ספר. "זה סמים" היא אמרה לו,

לחץ להמשך הכתבה

"נירים הפכה למזוזה החינוכית, פואמה פדגוגית שאין לה אח ורע"

אמר בהתרגשות ד"ר חיים נבון, מפקח מטעם "אגף שחר" במשרד החינוך, וקבע מזוזה בבית הספר החדש שנחנך בכפר הנו"ע נירים. "אתה בטוח שכל זה בשבילנו?" שאלו החניכים את יוסי חנניה מנהל בית הספר, "זה נראה לגמרי היי טק". הם עמדו בפתח כיתות הלימוד

לחץ להמשך הכתבה

עלם וזרחה אל
אריאל ואל

בשנת 2003 הקמנו את מועדון נירים הראשון באור עקיבא. השנה חנכנו את המועדון העשירי. בשנים האחרונות הצליחה עמותת נירים להגיע ולקדם מאות בני נוער בסיכון גבוה.

כמקום ומנהל מיזם "נירים" בשכונות" אני מרגיש סיפוק רב על כך שלמרות כל האתגרים והקשיים, הצלחנו לממש את החזון ואת המטרות אשר הצבנו לפנינו.

בשנת 2005 זיהו אנשי הגיונט את הכוח והפוטנציאל ב"נירים" בשכונות" והצטרפו כשותפים עיקריים. לתמיכתם המשמעותית הן הכספית והן הארגונית, הנמשכת עד היום, השפעה רבה על תהליך צמיחתנו. אך המרכיב העיקרי בהצלחתנו הוא האנשים. צוות המדריכים המיוחד אשר פועל מתוך שליוחות ומתוך אמונה שלמה ביכולתם של החניכים להצליח, להתקדם ולשנות את חייהם. במהלך חג הסוכות צעדו בהרי ירושלים 180 חניכים וחניכות מכפר הנוער ומהשכונות השונות בהן המיזם פועל. המסע הסתיים בטקס מרגש בכותל אשר עבור נערים רבים הייתה זו הפעם הראשונה בה הגיעו אליו. המסע סימל את פתיחת השנה ופניאל, אביו של ניר קריצמן ז"ל אשר ליווה אותנו ותעד את הפעילות היווה עבור החניכים סמל למורשת ניר.

המשימות המשמעותיות העומדות בפנינו הן: ביסוס והעמקת הפעילות הקיימת, ליווי הבוגרים, חיילים (רבים מהם בודדים) וחיילים משוחררים בתקופה הקריטית של תחילת החיים באזרחות.

תודה גדולה על תמיכתם ושותפתכם

ברכה
שלומי אבני
מנהל "נירים בשכונות"

ידו ירום

אני שמח לחנוך את "איגרת נירים" הראשונה היוצאת לאור לרגל יום ההולדת השביעי לנירים שיחול בחודש הבא. האיגרת מופנית לחוג הרחב והחם של אנשים שבזמן כלשהו במהלך 7 השנים האחרונות קשרו את עצמם לנירים בדרך כלשהי של תרומה, התנדבות, אכפתיות ורצון לעזור. אתם מהווים עבורנו מכפלת כוח, ובתמיכתכם, הנכם שותפים לעשייה שהיא לרוב עמוסה, דרמטית, רצופת אתגרים ושזורת רגעי שפל ושיא.

שנת הלימודים החלה בסימן צמיחה. מספר החניכים בכפר עלה בכ-20% והוא עומד כרגע על 90. כחלק מההערכות לקליטת יותר נערים העתקנו את בית הספר למתחם גדול, המאפשר, לאחר השקעה גדולה בשיפוצו, תנאי לימוד טובים בהרבה ותהליכי ניהול מיטבי כך שנוכל לעמוד ביעדי הברגות המלאה, גם לאחר הגידול המספרי.

בוגרי שני המחזור הראשונים בכפר השתחררו מהצבא ועושים את צעדיהם הראשונים באזרחות. מחלקת "בוגרי נירים" שהוקמה בשנה שעברה, שוקדת על גיוס מלגות לימודים, פתרונות דיור, הכוונה מקצועית, יעוץ וכמובן, תמיכה רגשית ואישית חמה וקרובה.

שמונה מבוגרי העמותה (משני המיזמים) החלו השנה לימודים לתואר ראשון!

ולסיום, הכפר קיבל השנה את פרס המעון המצטיין של רשות חסות הנוער במשרד הרווחה. חשוב לנו שאתם, שסמכתם ידכם על נירים ונתתם, בסגל ובדרכו החינוכית את אמונתכם, תדעו שאנחנו עושים ככל שניתן כדי להיות ראויים מקצועית וערכית לאמון הזה.

ברכה

מיכה סימבליסטה

מנהל כפר הנוער נירים

איגרת נירים

שאיפה למצוינות

"כל הרישומים הפליליים נמחקו, הדרך לימ"ס פתוחה בפניך כשווה בין שווים"

המשך מעמ' 1

תוכנית עבודות חוץ, במסגרתה הגיע לבקש עבודה בכלביה בכפר יהושע. משפחת סלומון, בעלי הכלבייה הסכימה לקבלו למרות עברו.

לאט לאט נרקם אמון והעמיקה ההערכה הדדית. נתי הפך חלק מהצוות והקשר עם המשפחה התהדק מיום ליום. שיחות ארוכות עם המשפחה, הזמנה לארוחות שבת וחג, ובחלוף זמן, לאחר ששיתף אותם בהתנהלות הקלוקלת במעון בו הוא נמצא הגישה משפחת סלומון בקשה רשמית להעבירו אליהם כמשפחה אומדנית. ואז הגיעה ההזדמנות השנייה. יוזמה משותפת שלהם ושל קצין המבחן הביאה את נתי לכפר הנוער נירים.

את החלום לשרת בשיטת 13 החל לטפח עוד בהיותו באמצע מסלול נירים. הסיכוי היה יותר מקלוש. תיקים פליליים, פרופיל רפואי נמוך בשל ניתוח בברך הם חסמים בלתי עבירים. נתי ידע אבל היה נחוש. סגל הכפר ומשפחתו המאמצת ליוו ותמכו והוא ניצח. ניגש לגיבוש ועבר. מצויד בתעודת בגרות מלאה התחיל מסלול בשיטת. לאחר מספר חודשים כשנודע לו שאינו יכול להמשיך במסלול הוצע לו להישאר ביחידה בתפקיד אחר, אבל הוא בחר לסמן פסגה אחרת ולהתחיל מהתחלה, בטיפוס חדש. סיירת גולני.

"ממש בהתחלת המסלול בסיירת", הוא מספר, "היה יום הזיכרון לשואה. בטקס בבסיס הקרינו תמונה של ילד מרים את הידיים לשמיים בתחינה. בכיתי. זאת הייתה הפעם הראשונה אחרי הרבה שנים שבכיתי. אבל התמונה הזאת שיחררה אצלי משהו עמוק. כל המסלול שמרתי אותה איתי וברגעים הכי קשים שלי הוצאתי אותה והיא נתנה לי כוח להמשיך."

כשהגיע מועד השחרור מהצבא החליט נתי להתנדב ולשרת בחוות השומר, הבסיס המופקד על השלמת פערים לימודיים בסיים בקרב חיילים. הוא מונה לנגיד קרביים. במשך חצי שנה הדרוך ופיקד על חיילים קרביים וותיקים בעלי חסכים לימודיים ברמת בית ספר יסודי. את הסיפור שלהם הכיר מקרוב. אין מקום קשה בו עברו, שנתי לא היה בו קודם. לו, הם לא יכולים לספר סיפורים או לתרץ תירוצים. נתי היה מקור השארה וכוח לרבים מהם.

בתום חצי שנה העניק לו קצין חינוך ראשי של צהל את אות מצטיין החייל. ובמקביל למעשה החינוכי, כל אותה תקופה, ניהל נתי את המלחמה הגדולה מכולן, טיהור מוחלט של עברו וקבלה לאחת משתי היחידות המובחרות במטרה.

למה בכלל יצאת למאבק הזה?

"אני יודע שזה נשמע קלישאה אבל בשבילי, זה בכלל לא מובן מאליו שיש לנו מדינה, אני מרגיש יום יום שאנחנו במלחמת קיום ויש לי צורך גדול להיות בשרות להגן על המדינה. המדינה והצבא נתנו לי כל כך הרבה שאני מרגיש חובה ובעצם זכות להחזיר, אפילו קצת."

הלילה, א' יצא גיבור

המשך מעמ' 1

שתחרר החליט לעשות מעשה. אסף חברות נערים משוטטים בשכונה, הביא חברים לוחמים מהיחידה ויחד התחילו לאמן אותם על החוף. "החלום שלי היה שיוכלו לפרנס את המשפחות שלהם בכבוד. לא מחיי פשע". ידעתי ששרות צבאי משמעותי הוא הסיכוי האחרון שלהם לעשות את זה, אז החלטנו להתחיל לאמן אותם לכושר קרב".

בשנת 2003 החל לפעול בית נירים בשכונת הראשון באור עקיבא. השנה כבר יש עשרה, כולם בשכונות הכי קשות בארץ. הסגל, אנשי חינוך וטיפול חדורי אידיאליים, אנשי מקצוע משכמם ומעלה. מחזירים אותם לבי"ס, עוזרים בשעורים, מקשיבים, משוחחים, מתבקים,

שמים גבולות. מציבים אתגרים. פעם בשבוע הם יוצאים לשטח, וכשיש חופש יוצאים למסעות בארץ.

בכל העולם וגם בארץ הוכח שצריך להשקיע את מירב המאמצים בטיפול בתוך הקהילה, לפני שמעבירים את הילדים למסגרות חוץ ביתיות", אומר שלומי "אני מאמין בזה לחלוטין. המדריך כים שלנו חיים את השכונה. מכירים את המשפחות, את החברים. את זירת החיים האמיתית של בני הנוער האלה.

אנחנו עובדים צמוד עם כל הגופים והרשויות שקשורים לילדים שלנו, משרד הרווחה, שרותי המבחן, המשטרה, העיריות. ואנחנו ממשיכים ללוות אותם גם כשבעיני המדינה הם כבר בוגרים, בצבא, אם התגייסו, בשירות לאומי, בחיפוש עבודה ובלימודים אקדמיים. חמישה בוגרים שלנו, מהמחזור הראשון לומדים השנה לימודים גבוהים. מרגש."

"ידוד שלי מת מזה". את לא חייבת להשתמש, הוא עונה לה בטון אבהי, מ'כפת לך מהם, הם ישיגו את המנה שלהם ככה או ככה, ולך ילדה יפה כזאת אין אפילו חולצה אחת נורמלית. לא חבל? עכשיו היא בג'מילה.

"תגידי", שואל א' את המדריכה בכנס, "נירים יביאו אוכל לאחים שלי? מה הם אשמים שאבא שלי דפוק? אחותי כל כך מוכשרת, שמעת אותה איך היא שרה בחנוכה? וניגנה? בלי ללמוד בכל ל. ל. מי ישלח אותה ללמוד מוסיקה. אתם? ראש הממשלה? הדפוקה הזאתי בעיניי שאמרה לה שעדיף שתשמור על האחים שלה ולא תחלום להיות זמרת?" גם אתה לא תשלח אותה ללמוד אם תצא שוב עם החבורה הזאת. אתה תשלח את עצמך לכלא, ענתה המדריכה ויצאה.

א' יודע שהיא צודקת. חבר שלו בכלא. בשיניים הוא נלחם להמשיך להגיע למועדון, לצאת למסעות, ללכת לבית ספר. "אתה רוצה אוכל לאחים שלך?" זרקו לו הארבעה אחרי שפוצצו אותו ממכות, "כדאי לך שתבוא הלילה". והוא, בא איתו.

נו. בחר שוב. בחירה אמיצה קשה. בשכונה, כולם כבר שמעו מה קרה. ראו אותו עם נירים. למרות המכות, עשו לו כבוד. אולי זה יגרום לעוד כמה לבוא.

"את הסיבוב הזה ניצחנו" אומרים המדריכים "אבל מחר יש עוד אחד. ולמחרת עוד אחד. רק אחרי שנה, שנה וחצי של נוכחות רצופה בפעילויות שלנו, אפשר יהיה להגיד שיש לו סיכוי אמיתי. ואם הוא יצליח, יש סיכוי גם לאחים שלו."

"הסיפור של א' רק סיפור אחד", אומר שלומי אבני מייסד ומנהל נירים בשכונות, "300 בני נוער משתתפים בפעילויות שלנו ועוד 150 בוגרים. לכל אחד יש סיפור את הסיפור שלו. לפי השרות למען הילד בישראל יש 414,267 ילדים המוכרים למחלקות לשירותים חברתיים, זה 17% מהילדים במדינת ישראל. בטוח יש עוד הרבה שלא מוכרים. חצי מהילדים האלה לא מטופלים בכלל והשאר מקבלי מענה חלקי בלבד."

שלומי גדל באור עקיבא. הוא בעצמו יכול היה להיות 'סיפור' כזה. אבל ההורים שלו שלחו אותו ללמוד בתיכון בחדרה, משם המשיך לשיטת, סיים מסלול והפך לקצין ומפקד. הוא לחם עם ניר קריצמן ז"ל לפני שנהרג, וכשה-

איגרת נירים

שאיפה למצוינות

"נירים הפכה למזוזה החינוכית, פואמה פדגוגית שאין לה אח ורע"

המשך מעמ' 1

היווסדו של הכפר" הוא מסביר "בשנה הראשו- נה הותאם מבנה אחד ללימודים. ובמהלך הש- נים נוספו אליו עוד שלו- שה. המבנים היו רחוקים אחד מן השני ולא ניתן היה לגדר ולתחום אותם. עם הגידול במספר הח- ניכים הקשו עובדות אלה באופן משמעותי על ישום התוכנית הלימודית-

”
במתחם החדש,
חניכי המחזור
הבוגר נמצאים
הרבה שעות ליד
הצעירים זה הופך
אותם למודל
חיובי חזק

“

טיפולית". "העובדה שהמתחם החדש מושקע, מושך ומשרה אווירה רגועה, מגבירה את מחויבות התלמי- דים לשמירה על הציוד והניקיון ומוסיפה נדבך חשוב בתהליך בניית הערך העצמי שלהם. אבל הערך המוסף הכי גבוה שזכינו בו", מדגיש יוסי "שכתוצאה מהעובדה שכל חניכי המחזורים נמצאים יחד הרבה ביום, מקב- לת תוכנית "החונכות האישית" (חניכי המחזור הבוגר חונכים את המחזור הצעיר) משמעות אחרת לגמרי. העובדה שהם נמצאים קרוב יותר ובזמינות גבוהה יותר לנערים אותם הם חונכים הופכת אותם למודל חיובי חזק יותר ואת השפעתם למכרעת. גם אלה וגם אלה מועצמים מהתהליך."

לראשונה בישראל: תוכנית להכשרת מנחים ב"שיטת נירים" תילמד במכללה האקדמית "אוהל"

"התוכנית להכשרת מנחי קבוצות נוער באמצעות אתגרי שטח" - מסלול חד שנתי ללימודי תעודה יושק השנה לראשונה במכללה אקדמית "אוהל" בקצרין. התוכנית פרי פיתוח משותף של סגל נירים והסגל האקדמי של אוהל מיועדת לאנשי חינוך וטיפול בעלי ניסיון.

בשנים האחרונות "נירים" הפכה מוקד להתע- נינות רבה בקרב מוסדות ואנשי מקצוע מתחום חינוך והטיפול. "השאיפה שלנו היא לייצר ממשקי עבודה מול מוסדות אקדמיים" אומר מיכה סימ- בליסטה מנהל כפר הנוער נירים, "כדי להגדיל את המקצועיות, להוות כר למחקר עתידי, ולמנף את שיתוף הפעולה ליצירת מסלולי לימודים אקדמיים ומלגות עבור בוגרינו". "בשנים האחרונות מתרח- בת תופעת הנוער בסיכון ובניתוק. אנו כאנשי חינוך וטיפול נדרשים למודלים יצירתיים ועדכניים להת- מודד עימה" נכתב בתוכנית הקורס.

הידע והניסיון שנצבר בנירים יושמו כבר במספר מוסדות חינוכיים בארץ ביניהם "רשת אורט", שא- נשי נירים הדריכו את סגלי ההוראה שלה בעבודה עם תלמידי הכיתות "הקשות", ו"מכללת אורנים" אשר תוכנית הלימודים לחינוך מיוחד שלה כללה קורס בכלים הטיפולים של נירים.

”
כמות ההפניות
של נערים ונערות
המוגדרים בסיכון
גבוה, מגורמי
רווחה וחק בכל
הארץ עלתה
באופן משמעותי
ורשימת ההמתנה
לנירים התארכה

“

"ביקשתי אישור מהמשפחה שלי להקדיש את כל הקיץ לטובת הפרויקט. הם הסכימו". אמר יוסי בטקס הפ- תיחה.

"בית הספר נירים הוקם במודל 'בית ספר צומח' עם

פטמבר. רק התגייסות גורפת של כוחות רבים אפשרה את השלמתו של הפרויקט במועד השאפ- תני: תורמים שסייעו במי- מון, סגל, מנהלה, מורים, מתנדבי רפאל, חניכים שנרתמו ובעיקר אין סוף שעות עבודה וחשיבה של אלי מגירה מנהל מח- לקת אחזקה שלנו ויוסי חנניה מנהל בית הספר נירים שבכפר אומרים עליו בחיור ש'הקים אוהל בחצר ביה"ס ועבר לגור בו' עד הצלצול הראשון.

מיכה סימבליסטה מנהל כפר הנוער נירים: "המבצע המאתגר הזה אפשר לנו לממש את שתי המטרות העי- קריות שסימנו לעצמינו לשנה הקרובה 'העמקת תחו- שת המוגנות' וצמיחה. קהילת הכפר מונה השנה 90 בני נוער בסיכון גבוה. זהו גידול של 20% שהתרחש תוך שנתיים.

אין אף מעון ברשות חסות הנוער הפועל במספרים כאלה. כמות ההפניות מגורמי רווחה וחוק מכל הארץ של נערים ונערות המוגדרים בסיכון גבוה, עלתה באופן משמעותי ורשימת ההמתנה לנירים התארכה. בתנאים הקיימים עד כה, לא יכולנו להיענות לפניות אלה בלי לפגוע באיכות התהליך. המעבר לבית הספר החדש היה תנאי הכרחי, כדי שנוכל לפעול בהיקף מספרי כזה מחד וברמת המוגנות האישית והכפרית הגבוהה המא- פיינת את נירים מאידך."

אבל למה תוך חודש?

"כי נוצר חלון הזדמנויות צר שתאם בדיוק את החזון שלנו ואסור היה לפספס אותו. לפני מספר חודשים נודע לנו כי מתחם בית ספרי גדול שנמצא בתחומי הכפר והושכר לארגון אחר עומד לה-

תפנות בסוף שנה"ל תש"ע". המתחם היה מוזנח ולא ראוי לשימוש: טיח נופל, חלודה, אינסטלציה הרוסה, גגות אס- בסט לא בטיחותיים. הערכות השיפוץ שקיבלנו מקבלנים הגדירו תקופת שיפוצים של 4-6 חודשים שכידוע, לא עמדו לרשותנו שכן הפינוי התרחש ביולי ושנה"ל מתחילה בס-

אחרי

לפני